

I.

(Zakonodavni akti)

DIREKTIVE

DIREKTIVA (EU) 2015/1794 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 6. listopada 2015.

**o izmjeni direktiva 2008/94/EZ, 2009/38/EZ i 2002/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te
direktiva Vijeća 98/59/EZ i 2001/23/EZ u pogledu pomoraca**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 153. stavak 2. točku (b), u vezi s člankom 153. stavkom 1. točkama (b) i (e),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon proslijedivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora (¹),

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija (²),

u skladu s redovitim zakonodavnim postupkom (³),

budući da:

- (1) Na temelju članka 153. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) Europski parlament i Vijeće mogu, u skladu s redovitim zakonodavnim postupkom, direktivama donijeti minimalne uvjete koji se postupno primjenjuju, s ciljem poboljšanja uvjeta rada i informiranja radnika te savjetovanja s njima. Takvim direktivama mora se izbjegavati uvođenje nerazmjernih troškova ili administrativnih, financijskih i pravnih ograničenja na način kojim bi se zadržavali stvaranje i razvoj malih i srednjih poduzeća koja su pokretačka snaga održivog rasta i stvaranja radnih mјesta.
- (2) Direktivama 2008/94/EZ (⁴), 2009/38/EZ (⁵) i 2002/14/EZ (⁶) Europskog parlamenta i Vijeća te direktivama Vijeća 98/59/EZ (⁷) i 2001/23/EZ (⁸) određeni pomorci se ili isključuju iz njihovog opsega, ili se u njima državama članicama dopušta da ih isključe.

(¹) SLC 226, 16.7.2014., str. 35.

(²) SLC 174, 7.6.2014., str. 50.

(³) Stajalište Europskog parlamenta od 8. srpnja 2015.(još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 18. rujna 2015.

(⁴) Direktiva 2008/94/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o zaštiti zaposlenika u slučaju insolventnosti njihovog poslodavca (SL L 283, 28.10.2008., str. 36.).

(⁵) Direktiva 2009/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o osnivanju Europskog radničkog vijeća ili uvođenju postupka koji obuhvaća poduzeća i skupine poduzeća na razini Zajednice radi obavješćivanja i savjetovanja radnika (SL L 122, 16.5.2009., str. 28.).

(⁶) Direktiva 2002/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2002. o uspostavljanju općeg okvira za obavješćivanje i savjetovanje s radnicima u Europskoj zajednici (SL L 80, 23.3.2002., str. 29.).

(⁷) Direktiva Vijeća 98/59/EZ od 20. srpnja 1998. o usklajivanju zakonodavstava država članica u odnosu na kolektivno otakzivanje (SL L 225, 12.8.1998., str. 16.).

(⁸) Direktiva Vijeća 2001/23/EZ od 12. ožujka 2001. o usklajivanju zakonodavstava država članica u odnosu na zaštitu prava zaposlenika kod prijenosa poduzeća, pogona ili dijelova poduzeća ili pogona (SL L 82, 22.3.2001., str. 16.).

- (3) Komisija je u Komunikaciji od 21. siječnja 2009. pod nazivom „Strateški ciljevi i preporuke za politiku pomorskog prometa EU-a do 2018.” naglasila važnost uspostave integriranog pravnog okvira kako bi se pomorski sektor učinio konkurentnijim.
- (4) Postojanje i/ili mogućnost uvođenja isključenjâ mogu spriječiti pomorce u potpunom uživanju njihovih prava na poštene i pravične radne uvjete i na informiranje i savjetovanje ili ograničiti potpuno uživanje tih prava. Ako postojanje i/ili mogućnost uvođenja isključenjâ nisu opravdani objektivnim razlozima i ako se pomorce ne tretira jednakom, trebalo bi izbrisati odredbe kojima se takva isključenja dopuštaju.
- (5) Trenutačno pravno stanje, koje je djelomično rezultat posebne prirode pomorskog zanimanja, omogućuje nejednak tretman iste kategorije radnika od strane različitih država članica, ovisno o tome primjenjuju li one isključenja i neobvezna isključenja koja su dopuštena važećim zakonodavstvom. Znatan broj država članica uopće ne upotrebljava ta neobvezna isključenja ili ih upotrebljava samo u ograničenom opsegu.
- (6) Komisija je u Komunikaciji od 10. listopada 2007. pod nazivom „Integrirana pomorska politika za Europsku uniju” istaknula da se ta politika temelji na jasnom priznanju da su sva pitanja koja se odnose na europske oceane i mora međusobno povezana te da se politike povezane s morem moraju razvijati na koherentan način ako se njima žele postići željeni rezultati. Komisija je također naglasila potrebu za povećanjem broja i kvalitete pomorskih radnih mjesta za građane Unije te važnost poboljšanja uvjeta rada na plovilima, među ostalim ulaganjem u istraživanje, obrazovanje, ospozobljavanje, zdravlje i sigurnost.
- (7) Ova je Direktiva u skladu sa strategijom Europa 2020. i njezinim ciljevima zapošljavanja te sa strategijom koju je Komisija utvrdila u Komunikaciji od 23. studenoga 2010. pod nazivom „Program za nove vještine i radna mjesta: Europski doprinos punoj zaposlenosti”.
- (8) Takozvano plavo gospodarstvo čini znatan dio gospodarstva Unije u obliku radnih mjesta i bruto dodane vrijednosti.
- (9) U skladu s člankom 154. stavkom 2. UFEU-a Komisija se savjetovala sa socijalnim partnerima na razini Unije o mogućem smjeru djelovanja Unije u ovom području.
- (10) Socijalni partneri u pomorskome sektoru, u okviru svojeg socijalnog dijaloga, postigli su zajednički dogovor koji ima iznimnu važnost za ovu Direktivu. Tim se zajedničkim dogovorom postiže dobra ravnoteža između potrebe poboljšanja uvjeta rada pomoraca i potrebe odgovarajućeg uzimanja u obzir posebnih obilježja tog sektora.
- (11) S obzirom na posebnu prirodu pomorskog sektora i posebne uvjete rada radnika obuhvaćenih isključenjima koja su ukinuta ovom Direktivom, potrebno je prilagoditi pojedine odredbe direktiva koje se mijenjaju ovom Direktivom tako da odražavaju posebnosti dotičnog sektora.
- (12) Uzimajući u obzir tehnološki razvoj u posljednjih nekoliko godina, posebno u pogledu komunikacijske tehnologije, zahtjeve u vezi s informiranjem i savjetovanjem trebalo bi ažurirati i primjenjivati na najprikladniji način, među ostalim upotreбom novih tehnologija za daljinsku komunikaciju i poboljšanjem dostupnosti interneta te osiguranjem njegove razumne upotrebe na plovilima, kako bi se poboljšalo provedbu ove Direktive.
- (13) Prava pomoraca obuhvaćena ovom Direktivom koja države članice pružaju u nacionalnom zakonodavstvu kojim se provode direktive 2008/94/EZ, 2009/38/EZ, 2002/14/EZ, 98/59/EZ i 2001/23/EZ ne bi smjela biti narušena. Provedba ove Direktive ne bi smjela poslužiti kao opravdanje za bilo kakav povratak na stanje koje bi bilo lošije od stanja koje već prevladava u svakoj državi članici.
- (14) Konvencijom o radu pomoraca iz 2006. Međunarodne organizacije rada nastoje se ostvariti kako dostojni radni i životni uvjeti za pomorce, osiguravanjem zdravstvenih i sigurnosnih standarda, poštenih uvjeta zaposlenja i stručnog ospozobljavanja te poštenog tržišnog natjecanja za brodovlasnike putem globalne primjene te Konvencije, tako i zajamčiti ravnopravni uvjeti na međunarodnoj razini u pogledu pojedinih, ali ne svih, prava

zaposlenika, bez obzira na nacionalnost ili zastavu plovila. Tom konvencijom, Direktivom Vijeća 2009/13/EZ⁽¹⁾ te direktivama 2009/16/EZ⁽²⁾ i 2013/54/EU⁽³⁾ Europskog parlamenta i Vijeća utvrđena su prava pomoraca na pristojne uvjete rada u širokom rasponu područja te se tim aktima pomorcima osiguravaju koherentna prava i zaštita na radu i pruža doprinos stvaranju ravnopravnih uvjeta, među ostalim unutar Unije.

- (15) Unija bi trebala nastojati poboljšati uvjete rada i života na brodovima te iskoristiti potencijal za inovacije kako bi pomorski sektor postao privlačniji za pomorce Unije, među ostalim za mlade radnike.
- (16) S obzirom na to da cilj ove Direktive, to jest poboljšanje uvjeta rada pomoraca i informiranje pomoraca te savjetovanje s njima ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinaka djelovanja on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mјere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (17) Ovom se Direktivom poštuju temeljna prava i načela priznata u Povelji Europske unije o temeljnim pravima, a posebno pravo na informiranje i savjetovanje u poduzeću i pravo na poštene i pravične radne uvjete. Ovu Direktivu trebalo bi provoditi u skladu s tim pravima i načelima.
- (18) Direktive 2008/94/EZ, 2009/38/EZ, 2002/14/EZ, 98/59/EZ i 2001/23/EZ trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjena Direktive 2008/94/EZ

Članak 1. stavak 3. Direktive 2008/94/EZ zamjenjuje se sljedećim:

„3. Ako se takva odredba već primjenjuje u njihovu nacionalnom zakonodavstvu, države članice mogu i dalje iz opsega ove Direktive isključiti radnike u kućanstvu koje zapošljava fizička osoba.”

Članak 2.

Izmjene Direktive 2009/38/EZ

Direktivu 2009/38/EZ mijenja se kako slijedi:

1. U članku 1. stavak 7. briše se.
2. U članku 10. stavku 3. dodaju se sljedeći podstavci:

„Član posebnog pregovaračkog tijela ili Europskog radničkog vijeća ili njegov zamjenik, koji je član posade pomorskog plovila, ima pravo sudjelovati na sastanku posebnog pregovaračkog tijela ili Europskog radničkog vijeća ili na bilo kojem drugom sastanku predviđenom postupcima uspostavljenima na temelju članka 6. stavka 3. ako se u vrijeme održavanja sastanka taj član ili zamjenik ne nalazi na moru ili u luci u zemlji koja nije zemlja u kojoj brodarsko poduzeće ima sjedište.

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 2009/13/EZ od 16. veljače 2009. o provedbi Sporazuma koji su sklopili Udruženje brodovlasnika Europske zajednice (ECSA) i Europski savez transportnih radnika (ETF) o Konvenciji o radu pomoraca iz 2006. i izmjeni Direktive 1999/63/EZ (SL L 124, 20.5.2009., str. 30.).

⁽²⁾ Direktiva 2009/16/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o nadzoru države luke (SL L 131, 28.5.2009., str. 57.).

⁽³⁾ Direktiva 2013/54/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o nekim nadležnostima države zastave za uskladivanje s Konvencijom o radu pomoraca i njezinu provedbu, 2006. (SL L 329, 10.12.2013., str. 1.).

Ako je to moguće, sastanci se planiraju kako bi se olakšalo sudjelovanje članova ili njihovih zamjenika, koji su članovi posada pomorskih plovila.

U slučajevima u kojima član posebnog pregovaračkog tijela ili Europskog radničkog vijeća ili njegov zamjenik, koji je član posade pomorskog plovila, ne može prisustvovati sastanku, razmatra se, ako je to moguće, mogućnost upotrebe novih informacijskih i komunikacijskih tehnologija."

Članak 3.

Izmjena Direktive 2002/14/EZ

Članak 3. stavak 3. Direktive 2002/14/EZ briše se.

Članak 4.

Izmjene Direktive 98/59/EZ

Direktiva 98/59/EZ mijenja se kako slijedi:

1. U članku 1. stavku 2. točka (c) briše se.
2. U članku 3. stavku 1. iza drugog podstavka umeće se sljedeći podstavak:

„Ako se planirano kolektivno otkazivanje odnosi na članove posade pomorskog plovila, poslodavac to priopćuje nadležnom tijelu države čiju zastavu plovilo vije.”

Članak 5.

Izmjena Direktive 2001/23/EZ

Članak 1. stavak 3. Direktive 2001/23/EZ zamjenjuje se sljedećim:

„3. Ova se Direktiva primjenjuje na prijenos pomorskih plovila koji je dio prijenosa poduzeća, pogona ili dijela poduzeća ili pogona u smislu stavaka 1. i 2., pod uvjetom da se preuzimatelj nalazi odnosno da poduzeće, pogon ili dio poduzeća ili pogona koje se prenosi ostaje na teritorijalnom području primjene Ugovora.

Ova se Direktiva ne primjenjuje ako se predmet prijenosa sastoji isključivo od jednog ili više pomorskih plovila.”

Članak 6.

Razina zaštite

Provđba ove Direktive ni u kom slučaju ne smije biti razlog za snižavanje opće razine zaštite osoba obuhvaćenih ovom Direktivom, koju države članice već pružaju u područjima obuhvaćenima direktivama 2008/94/EZ, 2009/38/EZ, 2002/14/EZ, 98/59/EZ i 2001/23/EZ.

Članak 7.

Izvješćivanje od strane Komisije

Komisija, nakon savjetovanja s državama članicama i socijalnim partnerima na razini Unije, podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi i primjeni članaka 4. i 5. do 10. listopada 2019.

Članak 8.**Prenošenje**

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 10. listopada 2017. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice donose te mјere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području obuhvaćenom ovom Direktivom.

Članak 9.**Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 10.**Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourg 6. listopada 2015.

Za Europski Parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednik
N. SCHMIT